

GÜBRE SEKTÖR RAPORU

Ocak - Aralık 2023

Sedef SANCI

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	0
1.ÖZET	1
2.GÜBRE MAL GRUBU GTİP'LERİ	2
3.GÜBRE MAL GRUBU İHRACATI OCAK–ARALIK 2022–2023 KARŞILAŞTIRMASI	3
4.GÜBRE MAL GRUBUNDA OCAK-ARALIK 2023 DÖNEMİNDE EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 5 ÜLKENİN İTHALATINDA TÜRKİYE'NİN PAYI	6

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 :Gübre Mal Grubu GTİP'leri	2
Tablo 2 :GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Gr. Ocak-Aralık 2022-2023 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)	3
Tablo 3: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ocak-Aralık 2022 – 2023 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)	4
Tablo 4: Gübre Mal Grubunda Ocak-Aralık 2023 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı	6

1.Özet

Gübre İKMİB-İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği iştiğal sahasında yer alan mal grubudur.

İlgili G.T.İ.P.'ler genel olarak 3101-3105 arasında yer alan hayvansal, bitkisel, kimyasal gübreler gibi ürünleri kapsamakta ayrıca 281410 G.T.İ.P. kodu altında yer alan saf amonyağı da içermektedir.

Bu sebeple rapor kapsamında sunulan verilen Tablo-1'de yer alan G.T.İ.P.'ler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İstatistikler TİM ihracat Veri Tabanı ve Trade Map verilerine dayandırılmıştır.

Özet olarak rapor Aralık ayı itibariyle "Gübre Mal Grubu" ihracat verilerini içermekte ve genel bir değerlendirme sunmaktadır.

2.Gübre Mal Grubu GTİP'leri

Gübre mal grubu Tablo-1'de belirtilen GTİP'leri kapsamaktadır.

Tablo 1 :Gübre Mal Grubu GTİP'leri

281410000000 - Saf Amonyak
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45
310221000000 - Amonyum Sülfat
310229000011 - Amonyum Sülfö Nitrat
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28
310250000000 - Sodyum Nitrat
310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler
310319000000 - Diğerleri
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2o Oranı < %40
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2o Oranı =< %62
310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2o Oranı > %62
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı =< % 52
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı > % 52
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2o Oranı =< 30%
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2o Oranı > % 30
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2o Oranı=<%30. 10kg'lık Ambalajlarda
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek.
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan
310510009019 - Diğer Gübreler
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot Oranı=<%10
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar
310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle % 10'u Geçenler
310590800000 - Diğerleri

3.Gübre Mal Grubu İhracatı Ocak–Aralık 2022–2023 Karşılaştırması

G.T.I.P. numarasına göre Gübre Mal Grubu Ocak-Aralık 2022-2023 ihracatını karşılaştırdığımızda, 2022 yılı ihracatı 772 milyon \$ iken, 2023 yılında yapılan ihracat %63 oranda azalarak 285 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında ilk 3'te yer alan ürün gruplarının 310240100011 GTİP'li "Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28" 310559000011 GTİP'li "Azot, Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10" ve 281410000000 GTİP'li "Saf Amonyak" olurken 2023 yılında 310240100011 GTİP'li "Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28", 310520100000 GTİP'li "Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler", 310230900000 GTİP'li "Amonyum Nitrat – Diğer" ilk üçte yer almakta ve ihracatlarının genel azalışa paralel yönde seyrettiği görülmektedir.

310240100011 GTIP numarası üzerinden 2023 Ocak-Aralık döneminde yapılan ihracat toplam ihracatın %30'una karşılık gelmektedir. 310520100000 GTİP numarası üzerinden yapılan ihracat toplam ihracatın % 11' ine 310230900000 GTİP numarası üzerinden yapılan ihracat ise toplam ihracatın % 10' una karşılık gelmektedir.

Belirgin biçimde artış gösteren ürün grupları arasında 310221000000-amonyum sülfat, 310280000000–üre, amonyum nitratın sulu / amonyaklı çözeltiler içindeki karışımları, 310100001000-hayvansal veya bitkisel gübreler - kimyasal işlem görmüş olanlar yer almaktadır.

Bununla birlikte 2022 Ocak-Aralık döneminde ihracatı yüksek miktarlarda yapıp da 2023 Ocak-Aralık döneminde ihracatı yapılmayan ya da düşük oranda yapılan ürünler arasında 310311000000 - ağırlık itibariyle %35 veya daha fazla difosfor pentaoksit içerenler, 281410000000-saf amonyak, 310559000011 – azot, fosforlu gübreler kuru anhidrit ürün üzerinden, azot oranı =>%10 yer almaktadır. bunun sebebi ise ihracatın ön izne bağlanmasıdır.

Tablo 2 :GTİP Numarasına Göre Gübre Mal Gr. Ocak-Aralık 2022-2023 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)

Gtip-Gtip Adı	2022 (Ocak-Aralık)	2023 (Ocak-Aralık)	%Değişim
Toplam:	772.273.186,56	285.356.274,79	-63,05
310240100011 - Kalsiyum Amonyum Nitrat (Can) Azot Miktarı =< % 28	272.458.232,61	85.059.309,86	-68,78
310520100000 - Kuru Madde Üzerinden Nitrogen Oranı Ağırlıkça %10u Geçenler	54.818.042,10	31.085.664,58	-43,29
310230900000 - Amonyum Nitrat - Diğer	56.289.548,48	28.574.846,66	-49,24
310559000011 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı =>%10	132.107.238,39	20.060.171,11	-84,82
310520900000 - Azot.Fosfor Ve Potasyum.Gübreler-Kuru Anhidrit Üründen Azot	30.296.054,63	18.783.140,05	-38,00
310420500000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.% 40 K2o Oranı =< %62	9.319.055,33	11.434.986,90	22,71
310510009011 - Sıvı Gübreler 10kg'ı Geçmeyen Ambalajda Olan	11.040.024,12	10.217.052,53	-7,45
310510009019 - Diğer Gübreler	7.722.888,05	9.426.357,18	22,06
310530000000 - Diamonyum Hidrojenortofosfat(Diamonyum Fosfat)	37.158.499,85	9.160.323,84	-75,35
310490009000 - Potaslı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	9.103.113,96	7.994.347,82	-12,18
310590800000 - Diğerleri	8.026.809,48	7.975.692,96	-0,64
310100001000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Kimyasal İşlem Görmüş Olanlar	5.401.312,56	7.592.599,73	40,57
310221000000 - Amonyum Sülfat	1.290.587,15	6.490.161,41	402,88
281410000000 - Saf Amonyak	88.738.835,36	6.106.754,26	-93,12
310290009000 - Azotlu Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	5.929.517,82	3.815.171,62	-35,66
310260000000 - Kalsiyum Nitrat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları Ve Karışımları	5.358.590,37	3.645.327,76	-31,97
310559000019 - Azot.Fosforlu Gübreler Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden.Azot Oranı < %10	4.270.743,35	3.531.484,52	-17,31
310430001000 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı =< % 52	4.188.859,17	3.314.221,04	-20,88
310100009000 - Hayvansal Veya Bitkisel Gübreler - Diğer	4.858.004,47	2.995.976,67	-38,33
310210900000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak =<%45	752.442,34	1.612.043,31	114,24
310430009000 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı > % 52	935.579,25	1.286.094,94	37,47
310280000000 - Üre. Amonyum Nitratın Sulu / Amonyaklı Çözeltiler İçindeki Karışımları	352.942,18	1.037.694,51	194,01
310560000000 - Potaslı Süper Fosfatlar	9.973.130,69	769.393,06	-92,29
310540000011 - Amonyum Dihidrojenortofosfat (Monoamonyum Fosfat)	5.245.287,23	765.441,98	-85,41

GÜBRE MAL GRUBU 2023 RAPORU

310590200000 - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden, İçindeki Azot Miktarı Ağırlık İtibariyle %	821.203,48	695.325,66	-15,33
310210100000 - Üre - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. Azot Miktarı Ağırlık Olarak >%45	530.713,82	478.247,89	-9,89
310540000012 - Monoamonyum Fosfat.Diamonyum Fosfatın Karışımları	1.082.800,95	223.701,31	-79,34
310551000000 - Diğer Kimyasal Gübreler - Nitrat Ve Fosfat İçerenler	105.803,84	184.185,07	74,08
310250000000 - Sodyum Nitrat	46.864,01	170.214,66	263,21
310490001100 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2o Oranı =< 30%	561.959,89	150.089,72	-73,29
310420900000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2o Oranı > %62	137.985,75	142.253,13	3,09
310319000000 - Diğerleri	1.067.913,69	137.966,88	-87,08
310510002900 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-Diğerleri	5.536,69	79.179,75	1.330,09
310490001900 - Magnezyum Sülfat - Potasyum Sülfat - K2o Oranı > % 30	207.161,75	74.702,53	-63,94
310510001900 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı>%52. 10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	27.255,85	72.474,14	165,90
310510003900 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı >%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şek. 44.218,62	44.218,62	53.607,26	21,23
310510001100 - Potasyum Sülfat - K2o Oranı=<%52.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet Şeklinde	30.777,19	36.259,19	17,81
310390000000 - Fosfatlı Mineral Veya Kimyasal Gübreler - Diğer	13.117,11	31.535,66	140,42
310229000019 - Amonyum Sülfat Ve Amonyum Nitratın Çift Tuzları. Karışımları - Diğer	101.014,99	28.629,39	-71,66
310420100000 - Potasyum Klorür - Kuru Anhidrit Ürün Üzerinden. K2o Oranı < %40	36.659,09	24.821,66	-32,29
310290001000 - Kalsiyum Siyanamid- Ağırlık İtibariyle %25 Veya Da Ha Fazla Azot İçeren	49.123,96	12.936,91	-73,66
310311000000 - Ağırlık İtibariyle %35 Veya Daha Fazla Difosfor Pentaoksit İçerenler	1.626.450,00	11.481,54	-99,29
310510003100 - Kalsiyum Siyanamid Azot Oranı=<%25.10kg'lık Ambalajlarda/Tablet	1.992,00	8.250,00	314,16
310240100019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot =<%28	92.149,84	3.854,98	-95,82
310240900019 - Amonyum Nitratın Diğer Anorganik Maddelerle Karışımı Azot > %28		2.299,16	
310229000011 - Amonyum Sülfö Nitrat	40.616,00		-100,00
310510002100 - Magnezyum Sülfat-Potasyum Sülfat-K2o Oranı=<%30. 10kg'lık	6.529,10		-100,00

1 Kaynak :TİM ihracat Veri Tabanı

Ülkelere göre Gübre Mal Grubu Ocak-Aralık dönemi 2022-2023 yılları ihracatını karşılaştırdığımızda; 2022 yılında %23 pay ve 173,8 milyon \$ ile ilk sırada Romanya yer alırken, sonrasında %5 pay ile İrlanda (39,9 milyon \$) ve akabinde %4 pay ile Fas (33,8 milyon \$) gelmektedir.

2023 Ocak-Aralık dönemi itibariyle ise ilk sırada önceki yıla göre %87,89 azalış ve %7,4 pay ile Romanya (21 milyon \$) yer almakta, İrlanda'ya (19,5 milyon \$) yapılan ihracat ise 2. sırada yer almaktadır. 3. Sırada 16,6 milyon dolar ihracat ile İtalya gelmektedir.

Önceki yıla oranla belirgin şekilde ihracat artışı görünen ülkeler arasında Avustralya, Kamerun, Suudi Arabistan, Etiyopya ve Ukrayna yer alırken, hiç ihracat yapmadığımız ancak 2023 Ocak-Aralık döneminde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler arasında Togo, Güney Afrika Cumhuriyeti, Venezuela, Ruanda bulunmaktadır. Önceki yıl ihracat yapıp da bu yıl ihracat yapılmayan ülkeler arasında ise Eritre, Letonya, Polonya sayılabilir.

Tablo 3: Ülkelere Göre Gübre Mal Grubu Ocak-Aralık 2022 – 2023 İhracatı Karşılaştırması (ABD \$)

Sıra	Ülke	2022 (Ocak-Aralık)	2023 (Ocak-Aralık)	%Değişim	Sıra	Ülke	2022 (Ocak-Aralık)	2023 (Ocak-Aralık)	%Değişim
1	Mersin Serbest	75.912.565,71	22.391.526,17	-70,50	73	Güney Afrika		188.068,66	
2	Romanya	173.819.272,36	21.045.123,61	-87,89	74	Menemen Deri	13.991.636,15	174.793,20	-98,75
3	İrlanda	39.996.103,22	19.589.069,30	-51,02	75	Ekvator	100.589,60	161.002,96	60,06
4	İtalya	31.617.578,97	16.635.759,04	-47,38	76	Malezya	57.454,32	160.369,22	179,12
5	Ukrayna	2.490.459,19	12.948.653,32	419,93	77	Kongo(Dem.Cm)E.Z	8.990,00	147.230,00	1.537,71
6	Kkctc	11.209.477,77	11.568.305,00	3,20	78	İsviçre		118.478,80	
7	Irak	13.811.731,73	10.285.114,00	-25,53	79	Bahreyn	185.519,00	118.219,80	-36,28
8	İran (İslam)	7.349.588,43	10.194.353,96	38,71	80	Venezuela		117.600,00	
9	Azerbaycan-	6.132.970,39	8.798.496,14	43,46	81	Sri Lanka	550.405,00	107.160,00	-80,53
10	Brezilya	25.586.851,56	7.977.700,41	-68,82	82	Ruanda		106.182,16	
11	Bulgaristan	18.322.483,90	7.747.199,86	-57,72	83	Mauritius	1.062.824,38	99.530,00	-90,64
12	Bosna-Hersek	7.488.450,44	7.410.928,70	-1,04	84	Afganistan	175.907,74	96.047,90	-45,40
13	İspanya	30.726.724,47	6.793.381,64	-77,89	85	Malta	40.851,61	92.289,04	125,91
14	Türkmenistan	6.086.672,54	6.237.036,67	2,47	86	Birleşik Devletler	107.900,00	89.440,00	-17,11
15	Cezayir	5.377.597,81	5.975.273,99	11,11	87	Nijer	8.420,83	89.400,96	961,66

GÜBRE MAL GRUBU 2023 RAPORU

16	Mozambik	12.964.000,00	5.605.600,00	-56,76	88	Uruguay	89.102,00		
17	Yunanistan	4.822.470,07	5.031.321,55	4,33	89	Kuzey Makedonya	378.470,27	88.344,26 -76,66	
18	Almanya	4.035.300,73	4.848.190,08	20,14	90	Maldiv Adaları	127.394,38	87.601,03 -31,24	
19	Kamerun	36.684,73	4.583.939,58	12.395,50	91	Kamboçya		77.615,22	
20	Hırvatistan	17.258.824,48	4.563.748,48	-73,56	92	Trinidad Ve Tobago	79.284,00	69.927,52 -11,80	
21	Avustralya	150,00	4.544.920,00	3.029.846,6	93	Cibuti		59.659,00	
22	Kenya	9.579.559,83	4.221.983,62	-55,93	94	Senegal	42.937,03	48.832,34 13,73	
23	Mısır	6.320.345,75	4.096.342,42	-35,19	95	Somalı	52.206,44	48.819,34 -6,49	
24	Suriye	7.483.878,01	4.039.955,72	-46,02	96	Karadağ	107.574,61	44.143,57 -58,96	
25	Gürcistan	5.461.935,18	3.803.300,79	-30,37	97	Norveç	86.298,44	42.926,32 -50,26	
26	Belçika	20.017.170,45	3.445.517,39	-82,79	98	Şili	1.917.174,28	39.100,00 -97,96	
27	Özbekistan	2.930.623,42	3.226.964,30	10,11	99	Mali	104.212,45	36.074,18 -65,38	
28	Birleşik Krallık	17.363.599,08	3.183.202,74	-81,67	100	Beyaz Rusya	35.537,48	33.494,60 -5,75	
29	Etiyopya	39.564,00	3.024.884,38	7.545,55	101	Adana	9.272,61	29.746,25 220,80	
30	Arnavutluk	3.327.529,83	2.898.038,63	-12,91	102	Benin		24.499,20	
31	İsrail	20.824.713,45	2.891.810,78	-86,11	103	Angola	932.262,94	23.579,93 -97,47	
32	Vietnam	918.513,04	2.847.484,58	210,01	104	Nikaragua	59.708,51	19.257,86 -67,75	
33	Lübnan	2.676.209,07	2.518.238,98	-5,90	105	Lüksemburg		19.104,75	
34	Liberya	4.850.000,00	2.454.834,09	-49,38	106	Tayvan	11.264,00	17.104,00 51,85	
35	Birleşik Arap	603.112,41	2.305.240,17	282,22	107	Ege Serbest Bölge	5.852,59	16.746,30 186,13	
36	Hollanda	11.118.971,35	2.296.962,83	-79,34	108	Gine-Bissau		16.048,13	
37	Sırbistan	14.075.291,69	2.199.094,85	-84,38	109	Tacikistan	15.884,38	14.877,21 -6,34	
38	Fas	33.895.252,06	2.193.374,05	-93,53	110	İsveç	1.962.335,82	12.493,80 -99,36	
39	Suudi Arabistan	20.625,20	1.985.973,38	9.528,87	111	Gine	7.480,00	11.713,99 56,60	
40	Ürdün	2.880.124,47	1.857.398,07	-35,51	112	Litvanya	32.810,29	10.245,36 -68,77	
41	Tunus	2.494.697,86	1.795.007,36	-28,05	113	Singapur	34.592,06	6.195,52 -82,09	
42	Libya	1.300.497,33	1.617.806,49	24,40	114	Honduras		3.984,96	
43	Yemen	709.693,10	1.303.918,70	83,73	115	Moritanya	3.265.786,32	3.400,00 -99,90	
44	Çin Halk	746.071,85	1.203.284,43	61,28	116	Macaristan	108.380,09	3.385,80 -96,88	
45	Kazakistan	806.405,05	1.124.018,53	39,39	117	Madagaskar		3.278,40	
46	Tanzanya(Birleş.	293.060,72	1.106.977,25	277,73	118	İst.Deri Serb.Bölge	672,56	3.020,60 349,12	
47	Gambiya	6.022.382,00	1.001.833,59	-83,36	119	Bolivya		396,16	
48	Rusya	1.971.771,69	952.615,86	-51,69	120	Uganda	122.955,04	327,50 -99,73	
49	Kuveyt	948.379,48	952.038,27	0,39	121	Avusturya		66,90	
50	Kosova	645.900,51	850.148,43	31,62	122	Eritre	3.096.000,00	4,14 -100,00	
51	Fransa	3.024.902,34	757.411,64	-74,96	123	Letonya	4.420.214,95	-100,00	
52	Moldavya	600.413,24	731.074,79	21,76	124	Polonya	4.085.407,61	-100,00	
53	Tayland	1.287.959,41	706.562,04	-45,14	125	Kanada	175.650,58	-100,00	
54	Katar	2.028.672,40	697.967,94	-65,59	126	Sierra Leone	96.394,79	-100,00	
55	Güney Kore	1.024.585,06	690.649,05	-32,59	127	Kolombiya	75.840,00	-100,00	
56	Kongo	12.814,39	620.125,01	4.739,29	128	Surinam	37.880,00	-100,00	
57	Umman	753.698,45	614.015,15	-18,53	129	Estonya	36.601,22	-100,00	
58	Pakistan	812.405,14	557.468,34	-31,38	130	Dubai	32.562,00	-100,00	
59	Hindistan	20.566.059,59	555.839,89	-97,30	131	Kocaeli Serbest Blg.	24.993,98	-100,00	
60	Togo		544.659,33		132	Çekya	15.824,00	-100,00	
61	Fildişi Sahili	5.507,77	491.853,36	8.830,17	133	Finlandiya	13.106,30	-100,00	
62	Avrupa Serbest	288.000,00	440.993,56	53,12	134	Portekiz	3.267,41	-100,00	
63	Antalya Serbest	171.496,95	415.465,78	142,26	135	Güney Afrika		188.068,66	
64	Bangladeş	83.081,60	411.393,55	395,17	136	Menemen Deri	13.991.636,15	174.793,20 -98,75	
65	Sudan	1.457.810,78	352.286,29	-75,83	137	Ekvator	100.589,60	161.002,96 60,06	
66	Peru	30.290,00	349.683,28	1.054,45	138	Malezya	57.454,32	160.369,22 179,12	
67	Dominek	413.743,72	298.752,58	-27,79	139	Kongo(Dem.Cm)E.Z	8.990,00	147.230,00 1.537,71	
68	Slovenya	176.375,20	235.550,16	33,55	140	İsviçre		118.478,80	
69	Meksika	208.609,50	225.670,19	8,18	141	Bahreyn	185.519,00	118.219,80 -36,28	
70	Nijerya	1.954.832,16	215.424,00	-88,98	142	Venezuela		117.600,00	
71	Gana	23.719.920,00	201.530,00	-99,15	143	Sri Lanka	550.405,00	107.160,00 -80,53	
72	Kırgızistan	375.584,42	197.077,84	-47,53	144	Ruanda		106.182,16	
TOPLAM							772.273.186,56	285.356.274,79 -63,05	772.273.186

2 Kaynak: TİM İhracat Veri Tabanı

4.Gübre Mal Grubunda Ocak-Aralık 2023 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı

Gübre sektöründe Ocak-Aralık döneminde en çok ihracat yaptığımız ilk 5 ülke sırasıyla Romanya,, İrlanda, İtalya, Ukrayna ve KKTC'dir. Bu ülkelerin 2022 yılında Dünya'dan ve Türkiye'den yaptığı gübre sektörü ithalatı gösterilmektedir.

Tablo 4: Gübre Mal Grubunda Ocak-Aralık 2023 Döneminde En Çok İhracat Yapılan İlk 5 Ülkenin İthalatında Türkiye'nin Payı

Ülkeler	2022 Yılında Dünya'dan İthalatı (1000 USD)	2022 Yılında Türkiye'den İthalatı (1000 USD)	Türkiye'nin Payı
1 Romanya	2.150.229	213.762	%10
2 İrlanda	1.136.865	45.891	%4
3 İtalya	1.899.123	22.380	%1
4 Ukrayna	820.223	14.219	%2
5 KKTC	27.711	-	-

3 Kaynak: Trade Map